

STOCKHOLMSKÄLLAN

Söderbon som grundade Jakobstad

Det finns viss koppling mellan nederländska ambassaden, ovanliga grönsaker, framgångsrik järnhantering och Jakobstad på den finska västkusten, och det är Ebba Brahes spännande historia. Nederländska ambassaden hittar man i Götgatsbacken, i en byggnad med blekt rostfärgad nyans, både kallat Ebba Brahes palats och, enligt en skylt på fasaden, Louis De Geers palats, efter byggherren. På 1650-talet köptes palatset av Ebba Brahe och det var hennes ögonsten.

Ebba, född 1596, blev i tonåren hovfröken åt änkedrottning Kristina och inledde en romans med hennes son, Gustav II Adolf. Kristina misslyckte och förhållandet fick lov att upphöra, men Ebba led inte brist på friare. På midsommardagen 1618 gifte hon sig med fältherren Jakob De la Gardie i Storkyrkan, ett bröllop som Gustav II Adolf var bjuden till som hedersgäst, men han avböjde. Det blev ändå en stor-

slagen tillställning, med andra kungliga gäster, och till minne av bröllopet skänktes Ebba Storkyrkan en silverluskrona, som hänger där än i dag.

Ebba och Jakob lät bygga palatset som i folkmun fick heta Makalös vid nuvarande Karl XII:s torg. Där bodde de tills Jakob avled. Som änka går Ebba alltid klädd i svart, även hennes möbler draperades i svart och hon tackade under lång tid nej till festligheter.

Det är nu Ebba skaffar sin bostad på Södermalm. Makalös tas över av en av sönerna och Ebba med sin stab av tjänstefolk flyttar in på Götgatan. Förteckningar över inredningen har bevarats och visar bland annat att Ebba var intresserad av exotiska föremål, med tanke på de många prydnadsaker hon ägde av elfenben och sköldpaddsskal.

Till palatset hörde en trädgård och odlingsintresserade Ebba lät importera utländska fröer, bland annat för att sätta blomkål, rädisor, meloner,

gurka och sallad. Ebba var 56 år när hon blev änka, och trots att hon gjorde tydligt för sin omgivning att hon hade sorg levde hon långt ifrån ett överkamt liv.

Hon tog över sin makes bruksverksamhet och fick dessutom flera egendomar i arv, och förutom jordbruk ägnade man sig på vissa av gårdarna också åt järnhantering. Affärens gick bra under Ebbas ledning, hon var redan en van beslutsfattare och erfaren i godsdrift, med den skillnaden att hennes ansvar nu var officiellt.

Bland egendomarna fanns också finska Pedersöre, och där lät Ebba grunda en stad som hon namngav efter sin make, Jakobstad. Där finns numera ett Ebba Brahe-samfund, för att inte tala om Ebba Brahesplanaden, Jakobsplanen och De la Gardiegatan. Nog för att driftiga Ebba brukade resa runt mellan sina egendomar, men just Jakobstad besökte hon sannolikt aldrig.

Sandra Sporenstrand

DISKRET. Götgatan 16 i början av 1900-talet. Ovanför porten sitter Ebba Brahes och Jakob De la Gardies vapensköldar och innanför porten skymtar boningshuset.

LÄS MER OM DET GAMLA STOCKHOLM PÅ STOCKHOLMSKÄLLAN - WWW.STOCKHOLMSKALLAN.SE

Erik Olsson

ERIK OLSSON FASTIGHETSFORMEDLING AB

2,5:a Hammarby Sjöstad - Rymlig bostad med två balkonger och sjöutsikt

2 550 000:-/budstart • 5 040:-/mån • Boarea: 80 m² • Byggår 2004 • Hiss • Tr. 3

Väl disponerad med hög standard och lugnt läge mot grön, vacker innergård. Stilrena materialval och två balkonger med härlig utsikt över Hammarby Sjö.

BÅTBYGGARGATAN 14 ÖPPET HUS SÖN 6/3 KL. 12.00-16.00 ÖMVISNING MÅN 7/3 KL. 17.30-18.00

2:a Hammarby Sjöstad - Kärlek vid första ögonkastet

1 750 000:-/budstart • 2 952:-/mån • Boarea: 46 m² • Byggår 2008 • Hiss • Tr. 3

På tredje våningen finner du detta yteffektiva hem med trevliga attribut såsom genomgående parkettgolv, balkong, rymlig klädkammare och stilsäker interiör. Tvärbanan finns utanför dörren och på några minuter promenerar du till Södermalm.

REDARGATAN 5 ÖPPET HUS SÖN 6/3 KL. 12.00-16.00 ÖMVISNING MÅN 7/3 KL. 17.30-18.00

2:a Södermalm - Inbjudande tvåa med balkong och nytt kök

1 675 000:-/budstart • 3 826:-/mån • Boarea: 50 m² • Byggår 1990 • Hiss

Detta är lägenheten med kvadratmetern på rätt plats. Hela lägenheten är mycket funktionell och genomtänkt med öppen planlösning och gott om fönster vilket gör ditt boende ljus och luftigt. Det går till och med att skapa en träd.

FATBURS KVARGATA 1 ÖPPET HUS SÖN 6/3 KL. 12.00-16.00 ÖMVISNING MÅN 7/3 KL. 17.30-18.00

1:a Södermalm - Optimalt ombyggd etta med nyrenoverad köksdel

1 175 000:-/budstart • 940:-/mån • Boarea: 26 m² • Byggår 1929 • Hiss • Tr. 3

I denna bostad kan du glädjas åt den äldre bevarade charmen i form av generös takhöjd, vacker fiskbensparkett och lamprosett. Dessa detaljer ackompanjeras av en modern köksdel med vit skåpindelning och mörk golvklinker.

SAMARITGRÄND 1 ÖPPET HUS SÖN 6/3 KL. 12.00-16.00 ÖMVISNING MÅN 7/3 KL. 18.30-19.00